ادامه از صفحه ۱۲

مناسبات ایران و یمن از نگاه شاهنامه

بااین‌حال قبل از آنکه آنان را به سوی مرزهای روم روانه کند، با نامه‌ای به قیصر هشدار داد شاید که قیصر به خرد گراید. در این نامه نوشت: «اگر امپراتور روم هستی و بر روم مهتری داری، با تازیان به درشتی و خشونت رفتار مکن و اگر دیگربار متعرض منذر شوی، تاج‌وتختت پایدار نخواهد ماند».

تو گر قیصر روم را مهتری/ مکن بیش با تازیان داوری

وگر سوی منذر فرستی سپاه/ نمانم به تو لشکر و تاج و گاه

وگر زیردستی بود بر منش/ به شمشیر یابد ز من سرزنش

پاسخ نامه خسرو سراسر تحقیر و ترعیب بود که اگر به تاریخ گذشته روابط روم و ایران نگریسته شود، خواهید دید که رومیان هرگز به کیانیان باج‌وخراج نداده و هرگز گردن به فرمان ایرانیان ننهاده‌اند. در این نامه آمده بود:

تو گر شهریاری نه من کهترم/ همان با سر و افسر و لشکرم

بخواهم کنون از شما باج و ساو/ که دارد به پرخاش با روم تاو

اکنون که منذر در پناه تو قرار گرفته، از دشت سواران، نیزه‌وران از کران تا کران گرد برآورم به نوعی که دیگر منذر نزد کسی به شکایت روی نیاورد.

خسرو چون نامه قیصر را بخواند، با موبدان و مشاوران خود به مدت سه روز به مشورت نشست و در روز چهارم تصمیم به جنگ گرفت و با نام یزدان نیکی‌دهش، خود رأسا فرماندهی سپاه را برعهده گرفت و از مسیر آذربایجان راهی روم شد و ابتدا در آتشکده آذرگشسب نماز گزارد و از آنجا برای مرزبان ایران نامه نوشت که هوشیار و آماده باشد و سپاه را چنان نظام بخشید که کمتر خللی به آن راه یابد و به سپاه فرمان داد تا در مسیر حرکت به سوی روم، زمین زراعی را ویران نکنند و از باغی میوه‌ای برنگیرند و به ستم از کسی چیزی دریافت نکنند. آن‌گاه با وجود همه آمادگی‌ها پیام آشتی‌جویی برای قیصر فرستاد که پاسخی تند و سراسر پرخاش دریافت کرد.

سپاه ایران چون از مرز روم گذشت و به شوراب وارد شد، دژی را در برابر خویش دید که باروی آن سر به فلک کشیده بود. خسرو به کمک منجنیق‌ها دژ را تصرف کرد و در ادامه راه به سوی انطاکیه بر سپاه روم که به استقبال سپاه ایران شتافته بودند، شکستی سخت وارد کرد و چون به دوفرسنگی انطاکیه رسید، به مدت سه روز از هر تحرکی بازایستاد. سپاه روم با این تصور که ایرانیان از حمله به انطاکیه بیم دارند، دروازه‌ها را گشوده، به ایرانیان حمله آوردند و در مدت دو روز، سه جنگ خونین درگرفت که هرسه به شکست رومیان و عقب‌نشینی به پشت دروازه‌های انطاکیه انجامید. در روز چهارم دروازه‌های انطاکیه گشوده شد و سپاه ایران به آن شهر آباد راه یافت، اما ایرانیان در برابر خویش تنها مردمان وحشت‌زده انطاکیه را دیدند که با چشمانی گریان و چهره‌هایی هراسان با هدایای بسیار به استقبال سپاه ایران آمدند.

سه جنگ کرده شد در سه روز چهارم چو بفروخت گیتی‌فروز

گشاده شد آن مرز آبادبوم/ سواری ندیدند جنگی ز روم

بزرگان که با تخت و افسر بدند/ همانان که گنجور قیصر بدند

به شاه جهاندار دادند گنج/ به چنگ آمدش گنج چون برد رنج

انوشیروان، انطاکیه را بسیار زیبا یافت و تصمیم گرفت شهری به زیبایی آن شهر بنا کند و بعدها به یاری اسیران رومی، شهر زیب خسرو را بنیاد نهاد که زیستگاه اسیران رومی و ترسایان شد.

فرفوریوس، سردار رومی، پس از شکست در برابر انوشیروان، پریشان و گریزپا به نزد قیصر رفت و از شکست‌های رومیان و واگذاری انطاکیه سخن گفت. قیصر دانست که در برابر خسرو تاب مقاومت ندارد و در صورت ادامه مقاومت، روم ویران خواهد شد. پس به آشتی گرایید و پوزش‌خواه شد و ۶۰ رومی را با هدایای گرانبها به حضور انوشیروان فرستاد و خسرو با خوشرویی هدایای ارسالی و پوزش قیصر را پذیرفت.

این هدایا به جبران هزینه‌های سپاه‌کشیدن خسرو پذیرفته و مقرر شد روم همه‌ساله معادل صد چرم گاو، دینار روانه ایران کند و امپراتور روم نیز متعهد شد دیگر هرگز متعرض مردم یمن نشود.

نهادند بر روم بر باج و ساو برآگنده دینار صد چرم گاو

که هر سال قیصر بر شهریار/ فرستد ابا هدیه و با نثار

نگردد سپاهش به گرد یمن/ نخواهند چیزی از آن انجمن

و این‌گونه است که دست قدرتمند حامیانه ایرانیان یمن را از تعرض رومیان مصون داشت و نیز منافعی عظیم نصیب ایرانیان گرداند و تاریخ گواهی است بر نگاه پیوسته حامیانه و مهرورزانه ایرانیان نسبت به مردم یمن.

عکس: الهه کریمی، مهر

توصیه‌هایی برای حمایت و حفاظت از حیوانات در نوروز و سیزده‌بدر

عید حیوانات هم مبارک

سپهر سلیمی: نوروز از راه می‌رسد. نوروز برای ایرانیان با دید و بازدید و سفر همراه بوده و در نهایت به سیزده‌بدر ختم می‌شود. در فصل زایش طبیعت، لازم است در کنار شادی انسان‌ها، بهترین شرایط را برای زیست دیگر زیستمندان این سرزمین نیز ایجاد کنیم. در ادامه نکاتی درباره توجه و احترام به حیوانات در تعطیلات نوروز و سیزده‌بدر آمده است.

قبل از نوروز شرایط مناسب را برای حیوانات خانگی ایجاد کنیم

اگر برای تعطیلات قصد سفر داشته و حیوان خانگی دارید، حتما بهترین شرایط را برای آن ایجاد کنید. حیواناتی نظیر سگ و گربه چه در خانه یا پانسیون بمانند و چه همراه شما بیایند، به دلیل عوض‌شدن شرایط دچار استرس خواهند شد. اگر قرار است در خانه یا پانسیون بمانند، حتما افراد مطمئنی را برای سرکشی و مراقبت انتخاب کنید. اگر غذا یا داروی خاصی استفاده می‌کند، پیش از تعطیلات حتما آن را تهیه کنید. اگر حیوان خود را همراه می‌برید، حتما از قلاده و جعبه مخصوص استفاده کنید تا مشکلی برای حیوان ایجاد نشود. توجه داشته باشید در روزهای نوروزی به دلیل شلوغ‌بودن اماکن عمومی و تفریحی، حتما با سنجیدن شرایط حیوان خود را بیرون ببرید تا کمترین اصطکاک و مشکل بین شما، حیوانتان و دیگران ایجاد شود.

اگر به هر دلیلی پیش از نوروز ماهی قرمز تهیه کرده‌اید و قصد سفر دارید، باید آن را در ظرف بزرگی با آب کافی قرار دهید تا در روزهایی که شما حضور ندارید، با کمبود اکسیژن مواجه نشود. ظرف ماهی را در محلی با هوای خنک و دور از نور خورشید قرار دهید.

بهار فصل زایش بسیاری از گونه‌های جانوری است. اگر در جایی نوزاد گربه دیدید، به‌هیچ‌وجه آنها را با خود به جای دیگری منتقل نکنید. به احتمال خیلی زیاد آنها مادری دارند که برای پیداکردن غذا رفته و بازخواهد گشت.

از اسارتگاه‌های حیوانات حمایت نکنیم

در سفرهای نوروزی از رفتن به مکان‌هایی که از اسارت و بهره‌کشی حیوانات درآمد کسب می‌کنند، خودداری کنید. باغ‌وحش، باغ پرندگان، آکواریوم، دلفیناریوم، باغ خزندگان و امثال آن، همگی مکان‌هایی هستند که حامیان حقوق حیوانات به وجودشان اعتراض دارند. حمایت‌نکردن شما از این اماکن سبب کاهش تعداد آنها و در نهایت تعطیلی آنها خواهد شد.

درشکه‌سواری، فیل‌سواری، معبد ببرها، همگی حیوان‌آزاری هستند؛ بنابراین در سفرهای داخلی و خارجی از سوارشدن بر اسب، درشکه و فیل یا حضور در معبد ببرها در کشورهای جنوب شرقی آسیا خودداری کنید. در سراسر جهان کمپین‌هایی برای متوقف‌شدن اسب درشکه یا سواری‌گرفتن از فیل ایجاد شده است. همچنین ببرهای موجود در معابد ببرها به واسطه داروهای آرامبخش و آموزش در دوران کودکی است که آرام هستند. آنها زندگی سراسر تحت اسارت و دور از محیط طبیعی را تجربه کرده‌اند.

کالاهایی که از حیوانات تولید شده نخریم

در سفرها از خریدن کالاهایی که از حیوانات و به‌ویژه حیوانات وحشی تولید شده‌اند، دوری کنید. حیوانات تاکسیدرمی‌شده، محصولات تولیدشده از پوست حیوانات، وسایلی که در آنها حشرات به کار برده شده‌اند و مرجان‌های دریایی از این دست کالاها هستند. این کالاها علاوه بر لطمه‌ای که به محیط زیست و تنوع زیستی وارد می‌کنند، ممکن است جزء کالاهای ممنوعه باشند و به‌ویژه در سفرهای خارجی برای شما مشکل ایجاد کنند.

غذای گیاهی بخوریم

غذاهای گیاهی بسیار متنوع هستند و در مقایسه با گوشت، دیرتر و کمتر فاسد می‌شوند. علاوه بر این، درصد تقلب در غذاها و محصولات گیاهی در مقایسه با خوراک و محصولات گوشتی کمتر است. در سفرها به‌جای آنکه به فکر غذای گوشتی باشید از غذاهای گیاهی استفاده کنید؛ هم آسیب کمتری به حیوانات و محیط زیست وارد می‌شود و هم سالم‌تر است.

در میهمانی‌ها درباره حمایت از محیط زیست و حیوانات صحبت کنیم

دید و بازدیدهای نوروزی فرصت بی‌نظیری برای گفت‌وگو و بحث درباره موضوعات مختلف است. از این فرصت استفاده کنیم و اطلاعات خود در زمینه لزوم حمایت از محیط زیست و حیوانات را با دیگران به اشتراک بگذاریم. باور کنیم بحران آب، فرونشست دشت‌های کشور، نابودی تنوع زیستی، ازبین‌رفتن جنگل‌ها و امثالهم از هر موضوع سیاسی و اقتصادی‌ای مهم‌تر است.

در روز طبیعت، طبیعت را پاس بداریم

سیزده‌بدر با آنکه روز طبیعت نامگذاری شده، اما عملا به روز عزای طبیعت تبدیل شده است. نابودی عرصه‌های طبیعی، آتش‌زدن درختان و جنگل، شکار حیوانات و در نهایت آلوده‌کردن محیط و ریختن زباله از مهم‌ترین بلاهایی است که در این روز بر سر طبیعت می‌آوریم. در «سیزده‌بدر» لازم است با رعایت نکاتی ساده اما ضروری ضمن بهره‌مندی از طبیعت زیبای کشورمان، آسیبی به محیط زیست وارد نکنیم:

مراقب آتش و ته‌مانده سیگار باشیم

آلودگی محیط زیست، گسترش شهرها و جاده‌ها، زندگی و بقای حیوانات و موجودات زنده را با مخاطرات جدی مواجه کرده است. گیاهان و حیوانات نیز مانند ما حق زندگی دارند پس در روز طبیعت، پاسبان طبیعت و ساکنان آن باشیم. سالانه هزاران هکتار جنگل و مرتع به‌دلیل بی‌احتیاطی هم‌وطنانمان در آتش می‌سوزد. در صورت نیاز به آتش حتی‌الامکان منقل همراه خود ببرید و در غیر این‌صورت حتما خاکستر آتش را با آب خاموش کنید. همچنین از روشن‌کردن آتش در کنار درختان خودداری کنید و سیگار خود را قبل از خاموش‌کردن رها نکنید. ته‌مانده سیگار را جدی بگیرید. ته سیگار اگر روشن باشد، می‌تواند جنگلی را به آتش بکشد و اگر خاموش باشد، می‌تواند باعث آلودگی خاک و طبیعت شود. لطفا به‌هیچ‌وجه ته‌مانده سیگار را در طبیعت رها نکنید.

ما میهمان طبیعت هستیم

از تخریب آشیانه پرندگان و مسدودکردن محل زندگی حیوانات وحشی جدا خودداری کنید. اگر در طبیعت حیواناتی مانند لاک‌پشت و جوجه‌تیغی را دیدید، از شکار و آوردن آنها به خانه جدا خودداری فرمایید. اگر به جنگل یا مناطق خارج از محدوده شهری می‌روید، یادتان باشد شما میهمان هستید و حیوانات صاحب‌خانه، پس ضمن انتخاب مکان مناسبی جهت گذراندن روز، از نزدیک‌شدن به محل زندگی حیوانات وحشی خودداری کنید تا برای میهمانان و صاحب‌خانه‌ها مشکلی پیش نیاید. از آلوده‌کردن آب، خاک و هوا پرهیز کنید. زباله‌های خود را جمع کرده و همراه خود ببرید.

مراقب حیات وحش باشیم

در مناطق جنگلی یا مناطقی که تابلوی عبور حیوانات اهلی یا وحشی وجود دارد، با کمترین سرعت ممکن رانندگی نمایید و مراقب حیوانات بی‌پناه باشید. اگر به مناطق حفاظت‌شده سازمان محیط زیست می‌روید، رعایت قوانین مربوط به آن الزامی است. از ایجاد سروصدای بیش از حد خودداری کنید. در کنار چشمه‌های طبیعی و مصنوعی ایجادشده برای آب‌خوردن حیوانات اقامت نکنید تا حیوانات به‌راحتی و بدون استرس بتوانند آب بنوشند. از غذادادن به حیوانات وحشی خودداری کنید.

با دوربین شکار کنیم

به جای شکار حیوانات، به جای چیدن گل‌ها و گیاهان از آنها عکس بگیرید و سال‌ها از دیدن آن عکس‌ها لذت ببرید. دیده‌بان طبیعت سرزمین خود باشیم. اگر جایی مشکل و ایرادی دیدیم، عکس بگیریم و به شکلی آن را در اختیار رسانه‌ها و خبرگزاری‌های کشورمان قرار دهیم یا در شبکه‌های اجتماعی منعکس کنیم. برای حفظ محیط زیست سرزمین پهناور ایران همه باید احساس مسئولیت کنیم.

ماهی قرمز را رها نکنید

از رهاکردن ماهی قرمز یا احتمالا لاک‌پشت در آبگیرهای طبیعی خودداری کنید. ماهی قرمز گونه بومی ایران نیست و وجودش در محیط طبیعی آبی می‌تواند برای دیگر گونه‌های بومی خطرناک باشد؛ درباره لاک‌پشت نیز چنین است. اگر به هر دلیلی لاک‌پشت یا مار آبی دارید، برای رهاسازی آن با یک کارشناس محیط زیست یا حیات وحش مشورت کنید.

اگر حیوان مصدومی دیدید به آن کمک کنید یا با سازمان‌های غیردولتی زیست‌محیطی یا افرادی که می‌توانند به شما کمک کنند تماس بگیرید. در صورت مشاهده شکارچی یا افرادی که قصد صدمه‌زدن به محیط زیست را دارند، مراتب را به پلیس ۱۱۰ یا اداره محیط زیست منطقه اطلاع دهید.

امید که با رعایت نکات فوق همه موجودات زنده در کنار هم از زیبایی‌های زمین در بهار لذت ببرند.

پیشنهاد قزوین‌گردی برای دیدار از آب‌انبارهای تاریخی و سرای سعدالسلطنه تا پارک ملی باراجین

شهر معروف ناشناخته

شرق: گویا شهر ناشناخته‌ها است. کسی باورش نمی‌شود که شهری در نزدیکی تهران با این همه جاذبه گردشگری، بیشتر به عنوان شهری عبوری برای رسیدن به شمال شناخته شود. سفر به قزوین برای تعطیلات نوروزی پیش‌رو پیشنهادی جذاب برای خیلی‌ها است؛ شهری که دیدنی‌ها و جذابیت‌های ناشناخته بسیاری دارد. پیشنهاد ما به شما شروع بازدید از عمارت بلدیه قزوین است؛ ساختمانی که هنوز هم دفتر شهردار، آنجا قرار دارد و قدیمی‌ترین ساختمان بلدیه است که هنوز باقی مانده و حتی از آن استفاده هم می‌شود. این عمارت در سال ۱۳۰۶ به‌دست روس‌ها ساخته شده است و با انتقال شهرداری به مکانی دیگر، احتمالا به موزه تبدیل می‌شود. اما در این شهر تاریخی آثار و بقایای به‌جامانده از دوره‌های مختلف صفوی، افشاریه، زندیه و قاجاریه وجود دارد. پس از بازدید از عمارت بلدیه و پارک مشاهیر که روبه‌روی ساختمان شهرداری است، نوبت به بازدید از عمارت چهلستون قزوین در سبزه‌میدان می‌رسد. چهلستون معروف به عمارت کلاه‌فرنگی تنها کوشک باقی‌مانده از مجموعه کاخ‌های سلطنتی روزگار شاه طهماسب است. این عمارت در دوره صفویه و زمانی که قزوین پایتخت بود، پیش از انتقال پایتخت صفویه به اصفهان، ساخته و بعدتر به کلاه‌فرنگی مشهور شد. این روزها مقابل چهلستون، پروژه بازآفرینی سبزه‌میدان در حال اجرا است و این میدان قدیمی تبدیل به پیاده‌راهی با جاذبه‌های نوروزی برای گردشگران شده است. در سال‌های دور، سبزه‌میدان هم جزئی از دولتخانه صفوی بوده که عمارت چهلستون نیز بخشی از آن بوده است. نخستین گراندهتل ایران در خیابان پیغمبریه، سال‌ها است که در دست مرمت است و کسری بودجه و مشکلات متعدد، این ظرفیت بزرگ گردشگری را سال‌ها به حال خود رها کرده است. گفته می‌شود قرار است با همکاری شهرداری این گراندهتل مرمت شود و مورد استفاده قرار گیرد. اما پشت عمارت چهلستون، عالی‌قاپو قرار دارد که تا همین ۲۰ سال پیش در اختیار شهربانی و بعد نیروی انتظامی بود. سردر عالی‌قاپو در واقع رو به خیابان سپه است که نخستین خیابان ایران به شکل مدرن و امروزی است و در سال ۱۳۰۷ ساخته شد. هم با تور دوچرخه‌سواری نوروزی و هم با پای پیاده باید خیابان سپه را تا مسجدجامع عتیق یا مسجد جامع کبیر قدم زد؛ مسجدی که از بزرگ‌ترین مساجد ایران و کهن‌ترین مسجدجامع ایران است. وارد محوطه که می‌شویم دور تا دور معماری خاص این مسجد، مبهوتمان می‌کند. بنای نخست مسجد روی آتشکده‌ای از دوران ساسانیان ساخته شده است. آتشکده در بخش ایوان جنوبی بوده است. این مسجد به سبک چهارایوانی است و به فرمان هارون‌الرشید و به سال ۱۹۲ هجری ساخته شده است. در یورش مغولان به قزوین و از آنجا که مهم‌ترین مسجد شهر بوده، بخشی از آن از جمله ایوان جنوبی، تخریب شده اما در دوره‌های بعد ترمیم شده است.آثار معماری چند دوره در این بنا مشاهده می‌شود و قدیمی‌ترین بخش آن متعلق به سده دوم اسلامی است. ایوان‌ها در دوره صفوی بازسازی شده اما ایوان شرقی در دوره قاجار مرمت شده است.

پشت مسجد جامع، خانه رئوفی‌ها را هم باید دید که ساختمانی قجری است و در سال ۷۸ به‌عنوان یکی از آثار ملی ثبت شد. حیاط و حوض کوچک وسط حیاط و اتاق‌های دور تا دورش، پرتابمان می‌کند به فیلم‌های صد سال پیش. از مسجدجامع که خارج می‌شویم، آب‌انبار مسجدجامع با پله‌های تند و زیاد، ما را می‌برد به روزهایی که زنان و مردان برای بردن آب، چند پله را پایین می‌رفتند و ظرف آبشان را پر می‌کردند و زنانی که به گفته قدیمی‌های قزوین، به‌قصد پیداکردن همسر برای پسرشان به آنجا می‌رفتند تا دختری را که زورش بیشتر بود و تندتر کوزه‌اش را پر می‌کرد و از پله‌ها بالا می‌رفت، شناسایی کنند! از مقابل مسجدجامع که روبه‌رویش بازارچه سپه است، به سمت انتهای خیابان سپه حرکت می‌کنیم و کمی پایین‌تر به سمت آب‌انبار سردار می‌رویم. آب‌انبار سردار بزرگ، بزرگ‌ترین سازه تک‌گنبدی ایران و جهان است. آب‌انبار سردار بزرگ سازه‌ای دیدنی است که به‌دست دو برادر به نام‌های محمدحسن خان و محمدحسین خان، از سردمداران زمان فتحعلی‌شاه ساخته شده است. ارتفاع بلندترین قسمت این سازه تا کف، چیزی حدود ۲۸.۵ متر است و معمار این بنا برای اینکه بتواند تا این حد بالا برود، از پشته‌های علوفه استفاده کرده است. اگر به قزوین سفر کردید بازدید آب‌انبار سردار را از دست ندهید. اما از آنجا به خانه امینی‌ها می‌رویم. خانه‌ای که حدود صد سال پیش برای اینکه به دست شاه نیفتد، وقف شد. حسینیه و خانه امینی‌ها، از خانه‌های زیبا و اعیانی قزوین است که به‌دست حاج محمدرضا امینی، از اعیان تجار قزوین در غرب رودخانه دزج ساخته شد. زیباترین قسمت خانه، از سه تالار که به موازات یکدیگر قرار گرفته و به وسیله ارسی‌های زیبایی (نوعی در قدیمی که دارای چارچوب مخصوص بوده و با بالا و پایین رفتن باز و بسته می‌شد) تشکیل شده است.

سرای سعدالسلطنه اما شاید جذاب‌تر از همه اینها هم باشد چون علاوه بر معماری زیبا و سراهای تودرتو، حجره‌های صنایع‌دستی و شیرینی‌های خانگی بر جذابیتش افزوده است. سعدالسلطنه نزدیک بازار تهران و در خیابان امام خمینی، نرسیده به سبزه‌میدان واقع شده است. سرای سعدالسلطنه قزوین به عنوان بزرگ‌ترین کاروان‌سرای سر پوشیده درون‌شهری جهان، مکانی زیبا برای بازدید گردشگران و بازگشت به اعماق تاریخ است. از معدود کاروان‌سراهای ایران است که چندین حمام، سرا، تیمچه، شترخان، راسته، چهارسوق، مسجد و چایخانه دارد. نقش این کاروان‌سرا در گذشته به عنوان یک سرای بازرگانی بوده و به دستور محمد باقرخان سعدالسلطنه اصفهانی، حاکم شهر قزوین، در زمینی به مساحت ۷/۲ هکتار و در۴۰۰ حجره ساخته شد که با همت دو معمار اصفهانی و دو معمار قزوینی در سال ۱۳۱۲ هجری قمری به بهره‌برداری رسید.

کاروان‌سرای سعدالسلطنه تا قبل از جنگ جهانی اول، مرکز تجارت و فعالیت بازرگانی شهر محسوب می‌شد که بعد از تغییرات سیاسی حکومت روسیه، موقعیت خود را به عنوان پل ارتباطی، بازرگانی بین اروپا و آسیا از دست داد و حیات اقتصادی خود را به‌صورت نیمه‌فعال ادامه داد. از توصیف حمام قجر و موزه مردم‌شناسی و مسجد چهارانبیا و مغازه‌های خیابان عبید زاکانی و... که بگذریم، باید از شهر کمی خارج شویم و به سمت منطقه باراجین برویم؛ جایی که در بخشی از آن دهکده طبیعت واقع شده است. محلی بزرگ که نمی‌شود نام باغ‌وحش بر آن گذاشت. حیواناتی که به هر دلیلی از طبیعت دور مانده‌اند یا آسیب دیده‌اند، در فضایی بزرگ که شبیه قفس نیست و امکان تحرک دارند، زندگی می‌کنند. این مجموعه به‌دست نادررضا نوری مدیریت و با حمایت شهرداری قزوین اداره می‌شود. نادررضا نوری عاشق حیوانات است و حیوانات هم او را بسیار دوست دارند، به این مسئله زمانی می‌توان پی برد که او به داخل قفس حیوانات ازجمله پلنگ، گرگ، خرس، شیر و... می‌رود و شاهد رفتار جالب او با حیوانات هستیم. مکان بزرگی برای نگهداری از پرندگان، زندگی ببر و سگ هاسکی در یک قفس بزرگ، توله‌شیرهایی که از سر و کول نوری بالا می‌روند، گوزن‌هایی که وقتی جمعیت را می‌بینند از راه دور به سمت آنها می‌آیند و... . اینجا را باید دید؛ به‌ویژه آنکه سافاری پارک دهکده طبیعت هم به‌تازگی افتتاح شده است.

خبر

وضعیت آب و هوایی کشور در تعطیلات نوروز

● **ایسنا:** رئیس سازمان هواشناسی کشور، شرایط آب‌وهوایی ایران را در تعطیلات نوروز ۱۳۹۸ پیش‌بینی کرد و گفت: در تعطیلات نوروز به‌طور متناوب شاهد فعالیت سیستم‌های بارشی و ریزش باران و در ارتفاعات بارش برف هستیم. سحر تاجبخش با بیان اینکه اول فروردین هوا در غالب مناطق کشور مساعد پیش‌بینی می‌شود، اظهار کرد: در روز پنجشنبه اول فروردین فقط نوار شمالی، مناطق شرق و خراسان شمالی تحت تأثیر سامانه بارشی خواهد بود. همچنین از اول تا چهارم فروردین آسمان کشور در بیشتر نقاط صاف خواهد بود و با وجود افزایش موقت ابر در برخی نقاط، پدیده بارشی قابل‌ملاحظه‌ای پیش‌بینی نمی‌شود. او ادامه داد: از چهارم تا ششم فروردین از سمت غرب کشور یک سامانه بارشی وارد ایران می‌شود. این سامانه نیمه غربی کشور، سواحل خزر، شمال غرب و شرق کشور را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. همچنین این سامانه به‌تدریج تمام نقاط کشور به جز جنوب شرق را درگیر خواهد کرد. رئیس سازمان هواشناسی با بیان اینکه در روزهای چهارم و ششم فروردین بارش‌ها در نقاط سردسیر و ارتفاعات به شکل برف خواهد بود، اظهار کرد: در این بازه زمانی فعالیت سامانه بارشی در دامنه‌های مرکزی زاگرس از جمله لرستان، چهارمحال‌وبختیاری، کهگیلویه‌وبویراحمد و دشت خوزستان بیشتر خواهد بود و در استان تهران بارش در مناطق سردسیر به شکل برف پیش‌بینی می‌شود. همچنین در این مقطع استان‌های ایلام، کردستان و کرمانشاه نیز به شکل قابل‌ملاحظه‌ای تحت‌تأثیر سامانه بارشی خواهد بود. او در ادامه وضعیت جوی کشور را از هفتم تا دهم فروردین پیش‌بینی کرد و گفت: در این بازه زمانی هوای قالب مناطق کشور صاف و آفتابی خواهد بود و برای روزهای یازدهم و دوازدهم فروردین سامانه بارشی جدیدی وارد کشور می‌شود. بنابراین در تعطیلات نوروز به‌طور متناوب شاهد بارش باران خواهیم بود.

ادامه از صفحه ۱۲

نوروزگاه‌های واقعی جامعه

نوروز را از کنار تلویزیون و چارچوب خانه بیرون آوریم؛ همچون گذشته که مردم در ایام نوروز به دشت و دمن و سبزه‌زارها و دامن کوهسارها، کنار رودخانه‌ها و دل طبیعت می‌رفتند. زیرا جشن نوروز پدیده‌ای اجتماعی و جمعی است. بنابراین نباید فقط در چارچوب خانه و خانواده یا درون ماشین شخصی و مسافرت و فرار از جمع به این عید باستانی بپردازیم؛ رفتاری که موجب «خودمحوری» (Egocentrism) و «خودگرایی» (Egotism) و «خودخواهی» (Egoism) و «ازخودبیگانگی» (Alienation) و «آدمک‌سازی» (Robotism) و «اثر بلع» می‌شود که مدار اندیشه و عمل افراد را تشکیل دهد. نوروز از دیدگاه جامعه‌شناسی، عامل وحدت قومیت‌هاست به همین دلیل شهرداری تهران روش درستی در پیش گرفته است؛ شهری که بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین شهر ایران که در آن افراد به‌صورت روبات‌های (Robot) بی‌تفاوت نسبت به هم و از یکدیگر بیگانه شده‌اند و شهری دارای نامتجانس‌ترین فرهنگ است. بردن نوروز به نوروزگاه‌ها بسیار مهم و عامل وحدت و همبستگی اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و از همه مهم‌تر آرامش روحی و روانی افراد جامعه می‌شود و در بالابردن بازدهی کاری، به‌سبب ایجاد شادی و نشاط بی‌اندازه مؤثر و مفید است. به گفته دیوید رایسمن (D.Riesman) جامعه‌شناس بزرگ آمریکایی، بزرگداشت و احترام به سنت‌ها، به عنوان شیوه‌هایی آزموده، علاوه بر آنکه موجبات ایجاد تسلسل و پیوند بین نسل‌ها را فراهم می‌کند، موجب می‌شود وحدت و هویت اقوام گوناگون جامعه تأمین شود و به عنوان راه‌ها و شیوه‌های عمل و میراث نیاکان، از بُعدی احترام‌آمیز، برخوردار شوند و درنتیجه امکان تردید در آنها و جدایی افراد جامعه از این الگوهای ویژه را از بین می‌برد. با پذیرش سنن و جذب و درونی‌سازی (Internalization) آنها از سوی افراد یک جامعه یا یک قوم، راه‌های عمل دقیقا مشخص می‌شوند و همه افراد بالنسبه به یک طریق عمل می‌کنند و در برابر محرکات یکسان، پاسخ‌هایی نسبتا یکسان ارائه می‌دهند. گذشته از این در چنین جامعه‌ای، راه‌های آینده نیز روشن است؛ چون همان راه‌هایی است که نیاکان جامعه در قرن‌ها پیموده‌اند و حال نیز فرزندان این نسل در پیش دارند. نوروز را به نوروزگاه‌ها می‌بریم تا از «انبوه تنهایی» (تنهایی در میان جمع) و درد انسان‌ها که در حال حاضر -شهرهای بزرگ ما دچار این آفت هستند- تا حدی کاسته شود و به قول فردیناند تونیس، جامعه‌شناس بزرگ آلمانی، «روابط مستحکم معنوی»، جای «روابط صوری» و شکننده را بگیرد و چنان که گفته شد، از خودگرایی، خودخواهی، خودمحوری و بالاخره ازخودبیگانگی و بی‌هویتی افراد جامعه و اینکه فروفرفتن هرکس در لاک خود که شکستنش بسیار دشوار است، کاسته شود. خلاصه آنکه بردن مراسم نوروز به میان مردم شهر تهران و شهرهای دیگر کشور وحدت، همبستگی، انسجام گروهی، محبت و همدلی را افزایش می‌دهد و درنتیجه سرمایه اجتماعی، اقتصادی و تکنولوژیکی، انسانی و بهره‌برداری از قابلیت‌های طبیعی تحت‌الارضی و سطح‌الارضی را بالا می‌برد تا به رشد و توسعه‌یافتگی دست یابیم. ان‌شاءالله.

***جامعه‌شناس و استاد دانشگاه**